

Bruksela, dnia 9-10 kwietnia 2008 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie, nr 7/2008

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO BRUKSELA, 9-10.04.2008

Do najważniejszych tematów, omawianych podczas sesji Parlamentu Europejskiego w Brukseli, która odbyła się w dn. 9-10 kwietnia 2008 r., należały:

1. ZDROWIE PUBLICZNE - Nominacja Androuli Vassiliou na stanowisko członka Komisji Europejskiej

Parlament Europejski zatwierdził nominację Androuli Vassiliou na stanowisko komisarza odpowiedzialnego za kwestie zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności. Kadencja nowej komisarz potrwa do końca kadencji Komisji Europejskiej, która upływa 31 października 2009 r.

W ostatnich dniach lutego rezygnację ze stanowiska członka Komisji Europejskiej złożył komisarz Markos Kyprianou, który został powołany na stanowisko ministra spraw zagranicznych przez nowego prezydenta Cypru Demetrisa Christofiasa.

Rząd Cypru desygnował na stanowisko członka Komisji Europejskiej panią Androulę Vassiliou. Rada podjęła decyzję w sprawie jej mianowania na stanowisko członka Komisji Europejskiej 29 lutego 2008 r., a 1 kwietnia 2008 r. w Parlamencie Europejskim odbyło się przesłuchanie desygnowanej komisarz przez parlamentarną Komisję Środowiska, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności.

2. ZDROWIE PUBLICZNE - Walka z rakiem w rozszerzonej UE

Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie walki z rakiem w rozszerzonej Europie. W oświadczeniu posłowie wzywają Komisję, Radę oraz państwa członkowskie do podjęcia właściwych działań w zakresie profilaktyki, wczesnego wykrywania, diagnozowania i leczenia chorób nowotworowych oraz sugerują, jakimi metodami można osiągnąć te cele.

Jak szacuje Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (IARC) – w ciągu całego życia co trzeci Europejczyk zachoruje na raka, a co czwarty umrze z tego powodu. Biorąc to pod uwagę, posłowie przygotowali rezolucję, której celem jest walka z

chorobami nowotworowymi. Ustalenia rezolucji skupiają się wokół trzech głównych tematów: profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu nowotworów.

- **Profilaktyka**

Według WHO, co najmniej jednej trzeciej wszystkich zachorowań na nowotwory można zapobiec. Dlatego Parlament Europejski dużo uwagi poświęca profilaktyce. Posłowie wzywają Komisję do zachęcania i popierania inicjatyw, których celem jest ograniczenie narażenia na działanie substancji rakotwórczych w miejscu pracy i w środowisku naturalnym a także propagowanie zdrowego stylu życia. Według szacunków 25% wszystkich zgonów z powodu nowotworów w Unii Europejskiej może być wywołanych paleniem papierosów. Dlatego też Parlament wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i wdrażania kompleksowej polityki antytytoniowej. Kolejnym czynnikiem rakotwórczym, który wzbudza zaniepokojenie posłów, są środki chemiczne. Parlament wzywa więc Komisję, państwa członkowskie i Europejską Agencję Chemikaliów do przyjęcia do 1 czerwca 2008 roku listy substancji kwalifikujących się jako wzbudzające szczególnie duże obawy. Dzięki tej liście konsumenci będą mogli – jeżeli zechcą – unikać wyrobów, które zawierają substancje potencjalnie rakotwórcze. Ponadto Parlament wzywa Komisję do promowania i wspierania inicjatyw na rzecz zapobiegania przywozowi wyrobów zawierających rakotwórcze chemikalia.

- **Wykrywanie**

Wspomniane już badania WHO pokazują, że kolejną jedną trzecią nowotworów można by wyleczyć, gdyby były wcześniej wykryte i stosownie leczone. Zatem posłowie m.in. wzywają Komisję do podjęcia działań, które zachęcą do badań naukowych nad rakiem, a w szczególności do badań przesiewowych i badań nad wczesnym wykrywaniem. Posłowie także nalegają, by Komisja i państwa członkowskie wspierały kampanie informacyjne na temat badań przesiewowych pod kątem nowotworów, a także do wymiany najlepszych praktycznych wzorców lub sposobów wczesnego wykrywania. Parlament chciałby, aby do 2018 r. zwiększyć odsetek ludności uczestniczącej w badaniach przesiewowych pod kątem nowotworów do co najmniej 50% w każdym państwie członkowskim.

- **Leczenie**

Parlament wzywa Komisję do popierania inicjatyw informujących pacjentów o różnych możliwościach leczenia oraz sposobach dostępu do tych kuracji, a także do zbadania jak można szybciej udostępniać pacjentom innowacyjne, ratujące życie leki antynowotworowe dzięki przyspieszeniu szybkiej ścieżki uzyskiwania zezwolenia na wprowadzanie ich do obrotu. Jeśli chodzi o rolę państw członkowskich, to posłowie wzywają je do przyjęcia krajowej Karty Praw Pacjenta, do uwzględnienia w rozwoju polityki zdrowotnej udziału i wiedzy pacjenta oraz do zapewnienia wielodyscyplinarnych zespołów onkologicznych, które nie tylko umożliwią optymalne i indywidualne leczenie wszystkich chorych, ale także poprawią przygotowanie lekarzy i pracowników służby zdrowia w zakresie uznania psychosocjalnych potrzeb pacjentów. Dla tych pacjentów, którzy wygrali walkę z rakiem powinna, zdaniem Parlamentu, zostać stworzona opieka psychologiczna, dostępna w całej UE.

3. SPRAWY ZAGRANICZNE - Rezolucja w sprawie Tybetu

Parlament Europejski zdecydowaną większością głosów przyjął rezolucję w sprawie Tybetu. Posłowie potępiają represje chińskich służb specjalnych wobec Tybetańczyków, domagają się niezależnego dochodzenia w sprawie ostatnich wydarzeń w Tybecie przeprowadzonego pod auspicjami ONZ oraz wzywają przywódców europejskich do ustalenia wspólnego stanowiska w sprawie obecności przedstawicieli UE podczas ceremonii otwarcia igrzysk. Parlament Europejski zaapelował o ewentualny bojkot ceremonii otwarcia igrzysk olimpijskich w Pekinie przez przywódców państw UE, jeśli władze Chin nie wznowią dialogu z Dalajlamą. Potępiając represje chińskich władz w Tybecie, eurodeputowani wezwali też do natychmiastowego uwolnienia aresztowanych manifestantów i obrońców praw człowieka.

Przyjęta przez posłów rezolucja „stanowczo potępia brutalne represje chińskich służb bezpieczeństwa wobec tybetańskich demonstrantów oraz wszelkie akty przemocy niezależnie od źródła ich pochodzenia, jakie miały miejsce na ulicach Lhasy i gdzie indziej w Tybecie”. Parlament wzywa władze chińskie do „zagwarantowania odpowiedniej opieki medycznej rannym Tybetańczykom i pomocy prawnej dla Tybetańczyków aresztowanych” oraz do „natychmiastowego uwolnienia wszystkich, którzy protestowali w pokojowy sposób korzystając z przysługującego im prawa do wolności wypowiedzi”, w tym także Hu Jia, wybitnego obrońcę praw człowieka, skazanego na trzy i pół roku więzienia pod zarzutem prowadzenia działalności wywrotowej. Ponadto Parlament domaga się „przeprowadzenia pod auspicjami ONZ jawnego i niezależnego dochodzenia w sprawie niedawnych zamieszek i represji w Tybecie”.

Za rezolucją tej treści głosowało aż 580 eurodeputowanych; przeciw było 24 a 45 wstrzymało się od głosu.

Odpadła poprawka, zgłaszana m.in. przez eurodeputowanych PiS, by zdecydować o bojkocie nie tylko w sytuacji niewznowienia rozmów między władzami Chin a Dalajlamą, ale także w przypadku braku potępienia przez Pekin nadużywania siły podczas marcowych protestów oraz „braku znacznej poprawy w dziedzinie ochrony praw człowieka w Tybecie”.

Zasadniczym pytaniem, które wzbudzało duże emocje, była decyzja, co do ewentualnego zbojkotowania ceremonii otwarcia igrzysk olimpijskich przez przywódców europejskich. W tej sprawie Parlament „wzywa urzędującą prezydencję UE do wypracowania wspólnego stanowiska UE dotyczącego obecności szefów rządów i przywódców państw oraz Wysokiego Przedstawiciela UE podczas ceremonii otwarcia igrzysk olimpijskich, z ewentualnym brakiem tej obecności w przypadku niewznowienia dialogu między władzami Chin a JŚ Dalajlamą”. Dodatkowo, Parlament „ponawia swój apel do Rady dotyczący mianowania specjalnego wysłannika ds. Tybetu w celu ułatwienia dialogu między stronami oraz ścisłego monitorowania przebiegu negocjacji po ich wznowieniu”.

Parlament nalega, aby Chiny „nie nadużywały igrzysk olimpijskich w 2008 r. poprzez

aresztowanie dysydentów, dziennikarzy i obrońców praw człowieka w celu zapobieżenia demonstracjom i relacjom postrzeganym przez władze jako kłopotliwe”. Co więcej, posłowie wzywają rząd chiński „do otwarcia Tybetu dla zagranicznych mediów i dyplomatów, zwłaszcza przedstawicieli UE” oraz do niezwłocznego zaprzestania „cenzurowania i blokowania dostępu do wiadomości i portali informacyjnych działających za granicą”. Parlament wzywa do uwolnienia „wszystkich dziennikarzy, użytkowników Internetu i cyberdysydentów przetrzymywanych w Chinach za korzystanie z ich prawa do informacji”, w tym do uwolnienia Hu Jia, wybitnego obrońcy praw człowieka, skazanego na trzy i pół roku więzienia pod zarzutem prowadzenia działalności wywrotowej.

Parlament „z zadowoleniem przyjmuje fakt, że JŚ Dalajlama wezwał Tybetańczyków do protestów bez użycia przemocy i odrzucił wezwania do niezależności Tybetu, proponując w zamian rozwiązanie pośrednie, jakim jest prawdziwa kulturowa i polityczna autonomia oraz wolność wyznania”. Parlament potwierdza „przywiązanie do integralności terytorialnej Chin”.

Posłowie podzielają opinię Dalajlamy, że „Igrzyska Olimpijskie są wielką szansą na wolność dla całej ludności Chin”, a jednocześnie ubolewają, że podczas rozmów między władzami chińskimi a Dalajlamą nie udało się uzyskać wyników i wzywają do „bezwartkowego nawiązania konstruktywnego dialogu z myślą o osiągnięciu kompleksowego porozumienia politycznego”.

Podczas debaty 26 marca br. poświęconej sytuacji w Tybecie, która stała się przyczynkiem do rezolucji, przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Hans-Gert Pöttering** powiedział: „Każdy polityk świadomy swojej odpowiedzialności powinien zadać sobie pytanie, czy powinien uczestniczyć w ceremonii otwarcia igrzysk, jeśli władze Chin nie będą dążyły do dialogu z Tybetańczykami”.

„Potępiamy przemoc i wykorzystanie środków wojskowych wobec demonstrantów. Potępiamy zabijanie pokojowo nastawionych ludzi” - powiedział podczas otwarcia debaty przewodniczący Hans-Gert Pöttering wzywając władze Chin do nawiązania dialogu z Dalajlamą w celu rozwiązania konfliktu.

„Potępiamy użycie siły i wzywamy do stosowania pokojowych rozwiązań i dialogu. Parlament Europejski uważnie przygląda się rozwojowi sytuacji zarówno w Pekinie, jak i w Lhasie” - komentował po głosowaniu szef komisji spraw zagranicznych PE **Jacek Saryusz- Wolski** (EPP-ED, Polska).

Choć przyjęta rezolucja PE nie jest wiążąca, szef unijnej dyplomacji Javier Solana, który zapowiedział, że wybiera się do Pekinu, oświadczył we wtorek, 8 kwietnia br., że podporządkuje się ewentualnej decyzji UE o bojkocie ceremonii otwarcia. „Poprzednie przypadki mieszania igrzysk olimpijskich z polityką nie kończyły się zbyt dobrze” - powiedział, przypominając bojkot igrzysk w Moskwie i Los Angeles. „Ale jeśli będzie wspólne stanowisko UE w tej sprawie, to się mu podporządkuję” - oświadczył.

Dotąd UE nie wypracowała jednak takiego stanowiska - ministrowie spraw zagranicznych „27” na spotkaniu w Brdzie 29 marca wystąpili tylko z apelem o

„konstruktywny dialog” między Pekinem a Dalajlamą. Wielu ministrów - Szwecji, Hiszpanii czy Portugalii wprost mówiło, że bojkot nie miałby sensu.

4. POSZERZENIE UNII EUROPEJSKIEJ - Chorwacja i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii na drodze do UE.

Parlament Europejski przyjął sprawozdanie w sprawie postępów Chorwacji na drodze do członkostwa w UE. Posłowie wyrazili nadzieję, że zwiększone wysiłki ze strony Chorwacji i stałe wsparcie ze strony instytucji UE umożliwią zakończenie negocjacji akcesyjnych w 2009 roku.

Jak zauważają posłowie, Chorwacja w sposób ciągły spełnia polityczne kryteria kopenhaskie, ma poprawnie funkcjonującą gospodarkę rynkową oraz zrobiła duże postępy w spełnianiu kryteriów, które pozwalają otworzyć nowe rozdziały rozmów negocjacyjnych. Rząd w Zagrzebiu rozpoczął m.in. reformę wymiaru sprawiedliwości i ochrony środowiska, a wiele nowych aktów prawnych jest zgodnych ze standardami UE. Znacznie polepszyła się sytuacja mniejszości narodowych. Jak podkreśla sprawozdawca, chorwackie prawo konstytucyjne o mniejszościach jest „wzorcowe”, zaś rząd podejmuje działania w celu włączenia mniejszości w główny nurt życia społeczno-politycznego. Ponadto Chorwacja odnotowała wzrost gospodarczy, a rząd przygotował przedakcesyjny program gospodarczy przewidujący m.in. restrukturyzację przemysłu stocznioowego, co ma kluczowe znaczenie dla negocjacji.

Nadal nierozstrzygnięte pozostały konflikty graniczne, których rozwiązanie jest priorytetem Chorwacji w jej partnerstwie dla członkostwa. Jednocześnie, jak zauważają posłowie, Chorwacja wykazuje gotowość ich rozwiązania. Opóźnienia są również w reformie sektora publicznego na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz w administracji publicznej. Ta ostatnia kwestia jest szczególnie istotna, ponieważ niedobory w administracji mają wpływ na wdrażanie nowych przepisów oraz jakość zarządzania funduszami UE.

Parlament podziela pogląd Komisji, że zwiększone wysiłki ze strony Chorwacji i stałe wsparcie ze strony instytucji UE umożliwią zakończenie negocjacji akcesyjnych w 2009 roku.

We środę Parlament debatował także nad raportem w sprawie postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii. Głosowanie w tej sprawie zostało jednak przełożone.

5. OCHRONA ŚRODOWISKA - Dostosowanie do zmian klimatycznych w Europie: Warianty działań na szczeblu Unii Europejskiej.

„Rozwój skutecznych, bezpiecznych i tanich technologii stanowi jeden z podstawowych sposobów dostosowywania do zmian klimatycznych” – stwierdził Parlament Europejski w rezolucji w sprawie zielonej księgi Komisji dotyczącej „Adaptacji do zmian klimatycznych w Europie – warianty działań na szczeblu UE”.

Parlament z zadowoleniem wita zieloną księgę Komisji Europejskiej i podkreśla, że UE musi podjąć znaczne wysiłki w celu zwiększenia rozwoju technologicznego, aby

wesprzeć gospodarkę UE oraz przekazać te technologie rozwijającym się krajom świata. Na tej kwestii, w opinii posłów, powinni się skoncentrować uczestnicy XIV Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), która odbędzie się w dniach 1-12 grudnia br., w Poznaniu.

Parlament zwraca się do KE o uwzględnienie finansowych działań dostosowawczych w następnych wieloletnich perspektywach finansowych dla polityki regionalnej i funduszy strukturalnych oraz alokację dodatkowych środków na innowacje, które pomogłyby minimalizować skutki zmian klimatycznych.

PE wyraża przekonanie, że nowe rozporządzenie, które ułatwi wykorzystanie Funduszu Solidarności UE, umożliwi lepsze reagowanie na szkody naturalne powstałe na skutek działalności człowieka. Posłowie stanowczo wzywają Radę do szybkiego podjęcia decyzji dotyczącej wykorzystania Funduszu Solidarności UE i podkreślają, że Parlament zajął już stanowisko w tej sprawie w maju 2006 r.

Sektor rolniczy jest jednym z najbardziej podatnych na wpływ zmian klimatycznych, lecz jednocześnie oskarża się go o powodowanie szkód dla środowiska naturalnego. Rezolucja podkreśla potrzebę wykorzystywania przez państwa członkowskie funduszy na rozwój obszarów wiejskich w celu poprawienia dostosowania do zmian klimatycznych w rolnictwie i leśnictwie. Sektor rolny może łagodzić skutki zmian klimatycznych poprzez wdrażanie legislacji, która wzmacnia zrównoważony rozwój i propaguje nowe sposoby wykorzystywania i zarządzania wodą i innymi zasobami naturalnymi.

Zmiany klimatyczne przyczyniają się wzrostu zachorowalności i przedwczesnej umieralności, dotykając w szczególności najbardziej narażone grupy ludności. Parlament zachęca państwa członkowskie do przystosowania krajowych systemów opieki zdrowotnej w taki sposób, aby potrafiły radzić sobie z negatywnymi skutkami zmian klimatycznych.

6. BADANIA I INNOWACJE - EUROSTARS: Wsparcie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju.

Małe i średnie przedsiębiorstwa otrzymają wkrótce wsparcie na działalność w zakresie badań i rozwoju. Parlament Europejski wyraził zgodę na udział finansowy Wspólnoty we wspólnym programie EUROSTARS, który oferuje nowe możliwości dla MŚP prowadzących działalność badawczo - rozwojową. UE przeznaczy na program 100 mln euro, z których dofinansowane może być 25% wartości środków publicznych. Pozostałe środki wygospodarują państwa członkowskie i sektor prywatny.

„Negocjacje Parlamentu z Radą zakończyliśmy w rekordowym tempie pięciu miesięcy” - nie krył zadowolenia sprawozdawca **Paul Rübige** (EPP-ED, Austria), dodając, że „program EUROSTARS ma szansę stać się pokazowym projektem Unii Europejskiej”.

Program EUROSTARS to inicjatywa, zaproponowana w ramach programu EUREKA, której celem jest udzielenia wsparcia MŚP, które prowadzą działalność w

zakresie badań i rozwoju, w wykonywaniu badań prorynkowych w projektach międzynarodowych.

MŚP mają dostęp do kilku programów:

- **„Współpraca”** MŚP prowadzące działalność badawczą mogą uczestniczyć we wspólnych badaniach w którymkolwiek z dziesięciu obszarów tematycznych.
- **„Możliwości”** MŚP dokonujące outsourcingu w zakresie badań mogą uczestniczyć w dwóch programach w celu budowania swoich możliwości badawczych oraz technologicznego know-how.
- **„Ludzie”** pozwala MŚP prowadzącym badania na uczestnictwo w programie „ścieżki współpracy oraz partnerstwa między przemysłem a środowiskiem akademickim”.
- **Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka** UE przyznaje wkład dla EBI celem finansowania bardziej ryzykownych projektów w ramach BRT (badania i rozwój technologii).

22 państwa członkowskie oraz 7 państw stowarzyszonych biorących udział w tym programie zobowiązały się do wpłacenia **300 mln** euro, zaś wkład Komisji Europejskiej z funduszy siódmego programu ramowego wynosi **100 mln** euro.

Dodatkowe finansowanie będzie możliwe ze środków prywatnych. Komisja Europejska szacuje, że sektor prywatny będzie w stanie przeznaczyć dodatkowe środki w wysokości od 133 mln do 400 mln euro. Łącznie ze środkami publicznymi z kasy UE i państw członkowskich program EUROSTARS może dysponować w latach 2008-2013 budżetem w wysokości od 533 mln do 800 mln euro.

EUROSTARS będzie finansować ponadnarodowe projekty w jakiegokolwiek dziedzinie nauki i technologii, które są rozpoczęte oraz realizowane przez MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju, ale otwarte na innego rodzaju uczestników (uniwersytety, organizacje badawcze, duże przedsiębiorstwa), choć główna część projektu powinna być realizowana przez MŚP. Działania badawcze winny być prorynkowe i nakierowane na krótko- lub średnioterminowe wyniki komercyjne.

MŚP reprezentują 99% wszystkich przedsiębiorstw w Europie. Zdaniem Komisji w UE istnieje zbyt mało MŚP, których atutem jest działalność uwzględniająca badania i rozwój. W Stanach Zjednoczonych 82% dużych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność gospodarczą po 1980 r. było założonych od podstaw. W UE tylko 37% dużych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność gospodarczą po 1980 r. było założonych od podstaw. W Europie występuje nie tylko mniejsza liczba MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju, ale zgodnie z posiadanymi informacjami, małe przedsiębiorstwa ze Stanów Zjednoczonych przeznaczają też więcej zasobów na badania i rozwój w fazie wzrostu niż przedsiębiorstwa europejskie.

7. BADANIA I INNOWACJE - Fundusz Badawczy Węgla i Stali: węgiel może być konkurencyjnym źródłem energii w Europie

Parlament Europejski poparł propozycję Komisji w sprawie przeglądu wytycznych technicznych dotyczących programu badawczego Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Posłowie zwracają uwagę, że należy poprawić efektywność badań nad technologiami czystego węgla, podkreślając, że może on być ważnym i konkurencyjnym źródłem energii w Europie.

Fundusz Badawczy Węgla i Stali (FBWiS) powstał jako wkład bankowy branży stalowej w 72,8% oraz branży węglowej w 27,2% po wygaśnięciu Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali. Zgodnie z wytycznymi Rady po pięciu latach funkcjonowania fundusz został w bieżącym roku poddany przeglądowi. W przeglądzie szczególną uwagę zwracano na efektywne wykorzystanie materiałów i energii, na ochronę środowiska i ochronę miejsc pracy.

Autor sprawozdania, poseł **Adam Gierek** (PSE, Polska) z zadowoleniem przyjął decyzję Komisji potwierdzającą celowość dalszego funkcjonowania Funduszu Badawczego Węgla i Stali. „Odsetki od tego funduszu w skali rocznej to ok. 60 mln euro, co stwarza możliwość uzupełniającego dofinansowania badań nieobjętych zakresem 7. programu ramowego” - mówił podczas debaty poseł sprawozdawca - „Chodzi o badania niezbędne dla racjonalizacji zarówno funkcjonowania hutnictwa żelaza i górnictwa węglowego, jak i o badania prowadzące do dalszego doskonalenia jakości finalnych produktów w tej branży, czyli stali i węgla. Konieczność takich działań badawczych w dużym stopniu dotyczy ww. branż w nowych krajach Unii Europejskiej”.

Posłowie podkreślają w sprawozdaniu konieczność rozwoju badań nad bardziej wydajnym przetwarzaniem energii pierwotnej zawartej w węglu w inne formy energii, np. za pomocą konwencjonalnych technologii zgazowania i upłynniania węgla, które należą do tzw. technologii czystego węgla. Produkty zgazowania i upłynniania, w tym wodór, wykorzystane jako paliwa napędowe, pozwalają – dzięki bardziej wydajnemu przetwarzaniu energii – na zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery.

Zdaniem posłów należy dążyć do zwiększenia konkurencyjności europejskiego węgla poprzez zmniejszenie kosztu całkowitego produkcji górniczej, poprawę jakości produktów i zmniejszenie kosztów wykorzystania węgla. Tego rodzaju projekty zwiększają konkurencyjność węgla na lokalnych rynkach energii pod warunkiem efektywnego wykorzystania lokalnych zasobów węgla.

Sprawozdawca nie zgodził się z poglądem wyrażanym przez niektórych posłów, że kopalnie należy jak najszybciej zamykać ze względów ekologicznych. „Sądzę, że bezpieczeństwo energetyczne np. w moim kraju, w Czechach i wielu innych krajach Unii zaprzecza temu pogładowi i pogląd ten nie jest ogólnie uznany. Wręcz przeciwnie, ze względu chociażby na rozwijające się nowe technologie „clean coal” oraz „ccs”, prawdopodobnie będziemy w przyszłości budować nowe kopalnie” - stwierdził poseł Gierek, dodając, że „węgiel będzie jeszcze długo ważnym i konkurencyjnym źródłem energii w Europie”.

Wniosek przewiduje również zwiększenie maksymalnej łącznej kwoty wsparcia finansowego ze środków Funduszu Badawczego na projekty pilotażowe i demonstracyjne z 40% do 50 % kosztów kwalifikowanych.

Posłowie odrzućili poprawkę rozszerzającą definicję pojęcia „węgiel” o łupki bitumiczne, które są paliwem szeroko stosowanym przez przemysł energetyczny w Estonii.

8. KULTURA - Parlament Europejski nawołuje do zwiększenia udziału kultury w planach rozwoju.

Parlament Europejski przyjął dwa sprawozdania o sytuacji kultury w Europie. W pierwszym z nich „Przemysł kulturalny w Europie” posłowie zalecają tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju przedsiębiorstw związanych z kulturą, w drugim „Europejska agenda kultury w dobie globalizacji świata”- promocję kultury europejskiej.

Zdaniem autorów raportu w sprawie agendy kulturowej, ochrona i promowanie kultury europejskiej są niezbędne, ponieważ w dobie globalizacji świata coraz bardziej nagłaça staje się potrzeba wyrażania tożsamości europejskiej i jej wzmocnienia, bez uszczerbku jednak dla różnorodności kultur narodów Europy.

Posłowie bardzo silnie podkreślają, że Unia ma szczególny obowiązek czuwać nad bogactwem kultury europejskiej. Dużą uwagę przykładają do promowania kultury lokalnej i regionalnej. Zdaniem posłów istotny jest rozwój turystyki kulturalnej, dlatego zalecają utworzenie i promowanie listy „miejsc pielgrzymek kultury”, promowanie programu „Europejskie szlaki kulturowe”, a także utworzenie znaku dziedzictwa kulturowego, który podkreślałby europejski wymiar zabytków, miejsc pamięci, itp.

Posłowie zalecają, aby corocznie obchodzić rok upamiętniający wybitną postać europejską, działalność artystyczną lub wydarzenie. Rok 2010 proponują ogłosić Europejskim Rokiem Fryderyka Chopina. Posłowie wzywają Komisję do ustalenia takich praw, które będą wspierały rozwój europejskiego przemysłu kulturalnego, skutecznie chroniły prawa własności intelektualnej i wspomagały transgraniczną wymianę produktów kultury.

Problem ochrony praw własności intelektualnej, przy jednoczesnym dostępie do szeroko rozumianej kultury, pojawia się również w drugim z przyjętych sprawozdań. Posłowie nalegają, aby Komisja wraz ze wszystkimi podmiotami sektora kultury, a w szczególności z dostawcami usług telekomunikacyjnych i internetowych, znalazła sprawiedliwe rozwiązanie dla równego dostępu do wydarzeń i treści kultury dla wszystkich, przy jednoczesnym poszanowaniu praw własności intelektualnych i zagwarantowaniu sprawiedliwego wynagrodzenia. Równocześnie, posłowie zwracają uwagę, że zwalczanie piractwa cyfrowego przez traktowanie osób, które nie odnoszą żadnych korzyści majątkowych jak przestępców, nie jest dobrym rozwiązaniem. Podobnie, ograniczanie dostępu do internetu, jest zdaniem Parlamentu, sprzeczne ze

swobodami obywatelskimi i prawami człowieka i dlatego posłowie wzywają Komisję i państwa członkowskie, aby unikały przyjmowania tego rodzaju środków.

Drugą sprawą jest zabezpieczenie i wsparcie przedsiębiorstw kulturalnych. Dlatego posłowie wzywają do wprowadzenia mieszanych sposobów finansowania oraz zmian podatkowych, które sprzyjają rozwojowi przedsiębiorstw z sektora kultury, takich jak niższy VAT od produktów kulturalnych lub kredyty podatkowe. Ponadto zalecane jest wpieranie nauczania przedsiębiorczości na kierunkach artystycznych i humanistycznych oraz promowanie mobilności twórców. Ponieważ warunki pracy w firmach związanych z kulturą i kreatywnością są zwykle niestabilne, posłowie proponują stworzenie modelu społecznego i gospodarczego, który zapewni większe bezpieczeństwo przedsiębiorcom.

9. BUDŻET - Wytyczne do budżetu 2009

Parlament przyjął sprawozdanie posła Janusza Lewandowskiego (EPL-ED, PL), w którym zawarł wytyczne dotyczące procedury budżetowej dla instytucji europejskich innych niż KE, w tym dla Parlamentu. Posłowie proponują dobrowolne ograniczenie budżetu Parlamentu Europejskiego do wysokości 20% sumy wszystkich wydatków na administrację.

Autor sprawozdania zawierającego wytyczne budżetowe, poseł **Janusz Lewandowski** (EPP-ED, Polska), zwrócił uwagę na odmienną procedurę budżetową na rok 2009 od „rutyny lat poprzednich”: nową formułę współpracy pomiędzy administracją Parlamentu a Komisją Budżetową, nowe wyzwania związane z Traktatem i wyborami europejskimi oraz wejście w życie nowego statutu eurodeputowanych.

• Wybory europejskie 2009

Mimo że po wejściu w życie Traktatu z Lizbony wzrosną uprawnienia Parlamentu i ulegnie intensyfikacji jego działalność legislacyjna, posłowie proponują dobrowolne ograniczenie budżetu Parlamentu do wysokości 20% sumy wydatków administracyjnych UE.

Zabierając głos w debacie, poseł Lewandowski stwierdził, że choć dodatkowe koszty związane ze wzrostem uprawnień Parlamentu Europejskiego zostaną dopiero oszacowane, to „nie możemy jednocześnie zwolnić samych siebie z obowiązku oszczędnego gospodarowania pieniędzmi europejskich podatników, czyli z pewnych samoograniczeń, których będziemy oczekiwali również od innych instytucji Europejskich”. „Rozrost administracji w roku wyborczym to nie jest na pewno ten komunikat, na który czekają wyborcy europejscy, do których zwracamy się o odnowienie mandatu Parlamentu Europejskiego” - zauważył sprawozdawca.

Jednym z najważniejszych priorytetów Parlamentu, podobnie jak w latach poprzednich będzie polityka informacyjna i komunikacja z obywatelami. Rok 2009 będzie rokiem wyborów europejskich, dlatego należy odpowiednio informować obywateli o pracy wykonywanej przez ich wybranych przedstawicieli, jak również o politycznej i prawodawczej roli Parlamentu. Parlament uważa media regionalne za

szczególne wydajny pod względem finansowym sposób przekazywania informacji i zachęca posłów do aktywnego udział w inicjatywach regionalnych.

Pokaźną pozycją w budżecie PE na przyszły rok będzie stanowić kontynuacja trzech projektów informacyjnych skierowanych do obywateli - centrum dla odwiedzających i centrum audiowizualnego, które mają zostać w pełni zrealizowane do 2009 r. oraz projektu Web-TV, która powinna rozpocząć nadawanie przed 1 lipca 2008 r.

- **Nowy statut posła i asystentów**

Parlament przywiązuje wielką wagę do ujednoczonego statutu posłów, który zostanie wprowadzony w drugiej połowie 2009 r., zgodnie z którym Parlament będzie wypłacał posłom uposażenia i świadczenia dodatkowe. Parlament chciałby, aby wraz z nowym statutem posłów zaczął obowiązywać także statut asystentów posłów. Pracuje nad tym grupa robocza utworzona w ramach Prezydium, która powinna przedłożyć Radzie, we współpracy z właściwymi służbami Komisji, stosowne wnioski, które mogłyby zostać przyjęte podczas prezydencji francuskiej, w drugiej połowie br.

- **Budynki i ekologia**

Parlament przykładą ogromną wagę do kwestii ochrony środowiska, które nabierają kluczowego znaczenia w zarządzaniu organizacją, zwłaszcza w odniesieniu do budynków Parlamentu. Posłowie oczekują przestrzegania zobowiązań podjętych w ramach EMAS, a także informacji o możliwości zastosowania paneli słonecznych na budynkach PE oraz odnowienia parku samochodowego i wprowadzenia samochodów przyjaznych dla środowiska.

Parlament przypomniał, że w październiku 2007 roku Parlament zwrócił się do administracji o przedstawienie planu działania w zakresie zmniejszenia i offsetu emisji CO₂ spowodowanych działalnością Parlamentu.

10. RÓWNOUPRAWNIENIE - Oświadczenie pisemne w sprawie wprowadzenia napisów do wszystkich programów telewizji publicznych

Problem całkowitej lub częściowej utraty słuchu dotyka w Europie ponad 83 mln ludzi, a w starzejącym się społeczeństwie europejskim będzie się on jeszcze nasilać. Dlatego posłowie uważają, że należy zobowiązać telewizje publiczne w UE do wprowadzenia napisów do wszystkich nadawanych programów. Pod projektem oświadczenia pisemnego złożonego przez **Lidię Geringer de Oedenberg (PSE, Polska)** podpisało się 427 deputowanych.

Postęp technologiczny umożliwia wprowadzanie napisów do programów telewizyjnych, w tym także do programów na żywo. Przykładem takiego wykorzystania możliwości technicznych jest telewizja BBC, która zobowiązała się od kwietnia 2008 wprowadzić napisy do całości swojej oferty.

W oświadczeniu pisemnym Parlament Europejski stwierdza, że wprowadzenie napisów do wszystkich programów telewizji publicznych w UE jest niezbędne dla

zapewnienia pełnego odbioru ich oferty wszystkim odbiorcom, wspomagając dodatkowo naukę języków obcych. Dlatego posłowie zwracają się do Komisji Europejskiej o przedstawienie projektu legislacji zobowiązującego telewizje publiczne w UE do wprowadzenia napisów do wszystkich programów.

11. PRAWA CZŁOWIEKA - Oświadczenie pisemne w sprawie morderstwa obrońcy praw człowieka Munira Saida Thaliba

Parlament Europejski przyjął oświadczenie pisemne w sprawie morderstwa obrońcy praw człowieka Munira Saida Thaliba. Pod oświadczeniem podpisało się 412 sygnatariuszy.

We wrześniu 2004 r. główny indonezyjski obrońca praw człowieka Munir, założyciel organizacji zajmujących się prawami człowieka, zmarł w wyniku otrucia arsenem podczas lotu nr GA974 linii lotniczych Garuda z Singapuru do Amsterdamu. Jediną osobą skazaną w związku ze sprawą były drugi pilot pracujący dla linii lotniczych Garuda, Pollycarpus Budihari Priyanto, który został uniewinniony przez Indonezyjski Sąd Najwyższy w październiku 2006 r.

Władze Indonezji nigdy nie upubliczniły sporządzonego na wniosek prezydenta raportu niezależnej grupy dochodzeniowej w sprawie Munira, a w kwietniu 2007 r. indonezyjska policja aresztowała dwóch nowych podejrzanych.

Posłowie uważają, że morderstwo to miało na celu zastraszenie wszystkich innych indonezyjskich obrońców praw człowieka oraz dziennikarzy i dlatego wzywają władze Indonezji do podjęcia wszelkich środków w celu zagwarantowania, że osoby odpowiedzialne za to morderstwo zostaną postawione przed sądem.

Parlament wzywa Komisję i Radę do monitorowania dochodzenia w sprawie morderstwa Munira, w tym toczących się obecnie procesów byłych dyrektorów linii Garuda, Indry Setiawana oraz Rohainil Aini, jak również ponownego przeanalizowania decyzji Sądu Najwyższego w sprawie Pollycarpusa.

12. POLITYKA SPOŁECZNA - Oświadczenie pisemne w sprawie bezdomności ulicznej.

„Dostęp do odpowiedniego zakwaterowania jest podstawowym prawem człowieka” - stwierdza Parlament Europejski i apeluje o rozwiązanie problemu bezdomności ulicznej do 2015 roku. Pod oświadczeniem pisemnym w sprawie rozwiązania kwestii bezdomności ulicznej podpisało się 405 sygnatariuszy.

Parlament stwierdza w oświadczeniu, że zagwarantowanie schronienia jest często pierwszym krokiem na drodze do zapewnienia osobom żyjącym w warunkach skrajnego ubóstwa oraz dotkniętym wykluczeniem społecznym odpowiedniego i trwałego zakwaterowania. Bezdomność uliczna jest najbardziej widoczną formą bezdomności, której można przeciwdziałać efektywnie jedynie w ramach szeroko zakrojonej całościowej strategii. Dlatego Parlament wzywa Radę do zgody na

zaangażowanie całej Unii Europejskiej w rozwiązanie do 2015 r. problemu bezdomności ulicznej.

Parlament Europejski dwukrotnie w tym roku nawoływał do podjęcia wzmożonych działań na rzecz zwalczania bezdomności, a tym razem przyjmuje oświadczenie pisemne, w którym wzywa Radę do zgody na zaangażowanie całej Unii Europejskiej w rozwiązanie do 2015 r. problemu bezdomności ulicznej. Komisja Europejska powinna dążyć do stworzenia europejskiej ramowej definicji bezdomności i zebrania porównywalnych, wiarygodnych danych statystycznych oraz zapewnienia sporządzania rocznych sprawozdań z podjętych działań oraz postępów państw członkowskich na drodze do rozwiązania problemu bezdomności.

Parlament uważa ponadto, że państwa członkowskie powinny stworzyć w ramach szeroko zakrojonej strategii na rzecz zwalczania bezdomności „plan reagowania na sytuacje nagłe w zimie”, kiedy sytuacja osób bezdomnych jest szczególnie trudna.

Jednym z inicjatorów oświadczenia, pod którym podpisało się 405 sygnatariuszy, jest polski deputowany **Jacek Protasiewicz** (EPL-ED, PL).

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Materiał został przygotowany na podstawie materiałów prasowych Parlamentu Europejskiego oraz debat przeprowadzonych podczas sesji w dniach 9 i 10 kwietnia 2008 r.